

Stowarzyszenie Rodzina Katyńska w Warszawie

WOLONTARIAT

Up. przedst. Barbara Tarkowska, ul. Kołowa 4/52, 03-536 Warszawa, tel. 22 678-42-04

L. dz. B.24/ 608 /2013

Warszawa, dnia 18.01.2013 r.

Szanowny Pan
Marian Pędłowski
ul. Chpina 34/38
37-420 Rudnik nad Sanem

Szanowny Panie

W uzupełnieniu rozmowy telefonicznej dot. pochodzącego z Rudnika księdza Bronisława Szweda ur. w 1895 r. z rodziców Michała Szweda i Marianny z d. Ramockiej, który w latach 1924-1939 był kapłanem rezerwy Wojska Polskiego w stopniu kapitana i pracował jako katecheta oraz kapłan służby więziennej w Stanisławowie na Podolu, a wywieziony po 17 września 1939 r. przez NKWD zginął wiosną 1940 r. w Ostaszkowie, informujemy, że pracujemy nad książką z biografiami 64 kapłanów Wojska Polskiego, zawodowych i rezerwistów, która będzie wydana na 70 rocznicę odkrycia grobów polskich oficerów w Katyniu i ekshumacji niemieckiej, przypadającej w połowie kwietnia 2013 r. pt.:

Kapłani Wojska Polskiego zaginieli na wschodzie 1940-1941

Może dzięki Pana wiedzy i mieszkańców Rudnika znajdą się jakieś informacje dot. rodziny ks. Szweda lub informacje do jego biografii, fotografia, wspomnienie - bardzo prosimy o pomoc w tej sprawie i dziękujemy za życzliwość.

Nawet jak nic nie uzyskamy, to społeczeństwo Rudnika będzie wiedziało, że z Waszego miasta pochodził bohaterski ksiądz kapłan WP z lat międzywojennych, zgłoszony przez Stowarzyszenie Rodzina Katyńska w Warszawie w grudniu 2009 r. - w grupie 24 kapłanów katyńskich na kandydata do procesu beatyfikacyjnego męczenników wschodu w okresie II wojny światowej.

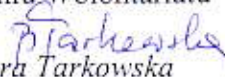
Sprawa pilna i dziękujemy za pomoc dla upamiętnienia kapłanów II RP.

W załączeniu przesyłamy zebrane przez nas materiały do biografii ks. Bronisława Szweda.

Łączymy pozdrowienia i wyrazy szacunku.

Załącznik 1

W imieniu Wolontariatu

Barbara Tarkowska

Ksiądz mjr Bronisław SZWED

Kapelan rezerwy i więziennictwa z diecezji lwowskiej (obecnie Ukraina)

... Bronisław Szwed urodził się 20 stycznia 1895 r. w Rudniku pow. Nisko diecezja lwowska jako syn Michała i Marianny z domu Ramockiej. Został ochrzczony w parafii rzymsko-katolickiej pw. św. Trójcy w Rudniku. Ukończył Seminarium Duchowne we Lwowie i w 1918 r. przyjął święcenia kapłańskie. W latach 1920-1923 pracował jako wikariusz w Śniatyniu i Rohatyniu województwo stanisławowskie na Huculszczyźnie. Od 1924 r. został przeniesiony do Stanisławowa i pracował tam jako katecheta w II Gimnazjum i Liceum oraz w Państwowym Gimnazjum Kupieckim. W latach 1924-1939 był także kapelanem Więzienia Karnego w Stanisławowie w stopniu kapitana. Po wybuchu wojny z Niemcami w nieznanych okolicznościach dostał się do niewoli sowieckiej, albo w październiku 1939 r. został aresztowany przez NKWD w trakcie zatrzymywania personelu więziennego i odesłany do obozu w Ostaszkowie. Wywieziony z Ostaszkowa na podstawie wykazu NKWD sporządzonego w Moskwie nr 05/5 z 1940 pozycja 59 sprawa 2753. Zamordowany w kwietniu 1940 r. w Twerze. Data śmierci nieznana. Pogrzebany w Miednoje.

Jest zapisany w Księdze Cmentarnej Miednoje wydanej w 2006 r. przez Radę Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa w Warszawie. W listopadzie 2007 r. w ramach pośmiertnych awansów dla oficerów zamordowanych w 1940 r. na wschodzie został mianowany na stopień majora.

Podstawowe źródła danych biograficznych:

Źródło 1. Informacja z Archiwum Państwowego w Sandomierzu - pismo z dnia 1 lipca 2011 r. znak 840-39/2011 dot. metryki chrztu i urodzenia ks. Bronisława Szweda:

Metryka chrztu spisana po łacinie. Bronisław Szwed urodzony 20 stycznia 1895 r. w Rudniku nad Sanem. Rodzice: Michał Szwed i Marianna z domu Ramocka. Ochrzczony 22 stycznia 1895 r. Rodzice chrzestni Kacper Szwed i Magdalena Gołębiowska.

Źródło 2. Informacja z Urzędu Stanu Cywilnego m. st. Warszawa Praga Północ III Wydział Sekcja Ksiąg Zaburzańskich - pismo z dnia 25 sierpnia 2011 r. znak USC-III/VII-WRiKZ-A.5362.3/1025/MD/2011:

... Ks. Bronisław Szwed syn Michała i Marianny z domu Ramocka urodzony 20 stycznia 1895 r. w Rudniku pow. Nisko był województwo lwowskie, parafia rzymsko-katolicka pw. św. Trójcy w Rudniku (księgi parafialne w Archiwum Państwowym ul. Bożnica 2, 35-959 Rzeszów).

Źródło 3. Książka „Polscy księża katolicy w więzieniach i łagrach sowieckich od 1918 r.”.
Autor Tadeusz Madala. Wydawnictwo retro. Lublin 1996 r.:

... Szwed Bronisław ... Urodził się w 1895 r. Seminarium Duchowne ukończył we Lwowie, święcenia kapłańskie przyjął w 1918 r. Był w 1920 r. wikariuszem w Śniatyniu, wikariuszem i katechetą w Rohatynie, a od 1924 r. katechetą w Stanisławowie. Przed wybuchem II wojny światowej był katechetą w II Gimnazjum i Liceum oraz w Państwowym Gimnazjum Kupieckim w Stanisławowie. Aresztowany w czasie okupacji miasta przez władze sowieckie po 17 września 1939 r. został przewieziony do obozu jenieckiego w Ostaszkowie jenieckiego zamordowany razem z pozostałymi jeńcami.

Źródło 4. Książka „Leksykon duchowieństwa polskiego represjonowanego w ZSRS 1939-1988”. Autor ks. Roman Dzwonkowski SAC. Wydawca Towarzystwo Naukowe KUL, Lublin 2003 r.:

... Szwed Bronisław syn Michała (1885-1940) z archidiecezji lwowskiej. Seminarium Duchowne ukończył we Lwowie i tam przyjął święcenia kapłańskie w 1918 r. Od 1924 r. był w Stanisławowie katechetą w Gimnazjum i Liceum oraz w Państwowym Gimnazjum Kupieckim. Aresztowany po 17.09.1939 r. i wywieziony do obozu w Ostaszkowie. Wiosną 1940 r. zamordowany w Twerze-Kalininie.

Źródło 5. Publikacja *„Reżimy totalitarne wobec duchownych kościołów chrześcijańskich okupowanej Polski 1939-1945”*. Wydawca Rada Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa Warszawa, 2008 r. rozdział „Zbrodnia katyńska”:

...Ks. kpt. Bronisław Szwed (1885-1940) Absolwent Seminarium Duchownego we Lwowie, kapelan wojskowy i więzienny w Stanisławowie oraz prefekt miejscowego Gimnazjum i Szkoły Handlowej. Aresztowany we wrześniu 1939 r. został uwięziony w obozie w Ostaszkowie. Zamordowany w kwietniu 1940r. w Kalininie.

Źródło 6. Informacja z Centralnego Zarządu Służby Więziennej w Warszawie - pismo z dnia 3 grudnia 2010 r. znak BDG-072-58/10/902:

... Ksiądz Bronisław Szwed syn Michała i Marianny ur. 1895 r. w Rudniku nad Sanem był kapelanem więziennym w Stanisławowie w latach 1924-1939. Występuje na fotografii zbiorowej personelu Więzienia w Stanisławowie z 1928 r. Prawdopodobnie NKWD aresztowało go pod koniec września lub na początku października 1939 r. w trakcie akcji zatrzymywania personelu więziennego.

Źródło 7. Księga Cmentarna Miednoje. Wydawca Rada Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa. Warszawa 2006 r. strona 906.

Na Polskim Cmentarzu Wojennym w Miednoje jest tabliczka z napisem „Ksiądz Bronisław SZWED ur. 1895 katecheta gimnazjalny ze Stanisławowa 1940”.

Źródło 8. Zaświadczenie Polskiego Czerwonego Krzyża w Warszawie z dnia 9 marca 2010 r. znak B. Inf. 233654/P. Lista strat PCK -73050/kwiecień 1990 r.:

... Szwed Bronisław urodzony 1895 r. syn Michała przebywający w obozie dla jeńców wojennych w Ostaszkowie figuruje na wykazie nr 05/5 z dnia 5 kwietnia 1940 r. sporządzonym przez NKWD Moskwa z poleceniem przekazania do dyspozycji szefa Zarządu NKWD Kalinińskiej oblasti - numer akt sprawy 2753.

Źródło 9. Dokumenty z Instytutu Pamięci Narodowej w Warszawie z dnia 20 lipca 2011 r. sygnatura S 38/04/Zk. Załącznik 10:

Kserokopia - fragment dokumentu rosyjskiego pt. „Lista wywozowa z obozu ostaszkowskiego numer 05/5/1940 r. pozycja 59 sprawa 2753 (dzieło) Szwed Bronisław syn Michała urodzony 1895 r.”. Dokument potwierdzony pieczęcią Generalnej Wojskowej Prokuratury Wojennej Federacji Rosyjskiej w Moskwie w 2011 r. i potwierdzony przez Instytut Pamięci Narodowej w Warszawie dnia 19 lipca 2011 r.

Źródło 10. Książka *„Ślady miękkich łap”* Wyd. Fundacja Nasza Przyszłość Szczecinek 2000 r. Autor Janusz Rautszko - relacja Henryka Więcka jeńca ocalonego z Ostaszkowa:

... *Wilhelm przypomniał sobie o dwóch z korpusu wileńskiego, którzy dwa dni temu zakradli się nocą do kuchni. Jak wszyscy byli z pewnością bardzo głodni. Obawiając się nadejścia wartowników szybko zjedli duże ilości czarnego chleba. Dopiero przeraźliwy charkot ściągnął strażę. Na jakąkolwiek pomoc było już za późno. Ich ciała zabrano i nie wydano, pomimo licznych próśb kolegów z ks. Szwedem na czele, chcących ich po chrześcijańsku pochować. Zapewne*

pogrzebano ich gdzieś na uboczu lub co było bardziej prawdopodobne, wrzucono po prostu do jeziora ...

Źródło 11. Strona Internetowa Ordynariat Polowy WP. Katyń pamiętamy, uczcijmy pamięć bohaterów. Kapelani wojskowi II RP awansowani na kolejne stopnie wojskowe w dniach 9-10 listopada 2007 r. Autor ks. Zbigniew Kępa:

... W listopadzie 2007 r. w ramach pośmiertnych awansów dla pomordowanych wiosną 1940 r. na wschodzie ksiądz kpt. Bronisław Szwed został mianowany na stopień majora.

Publikacje źródłowe:

- * Książka „Polscy księża katolicy w więzieniach i łagrach sowieckich od 1918 r.”. Autor T. Madała. Wydawnictwo Retro. Lublin 1996 r.
- * Książka „Kapelani wrześniowi. Służba duszpasterska w Wojsku Polskim w 1939 r. Dokumenty, relacje, opracowania”. Red. W. J. Wysocki. Wydawnictwo Rytm. Warszawa 2001 r.
- * Książka „Katolicy duchowni w Gołgocie Wschodu”. Autorzy ks. Z. Peszkowski i S. Z. Zdrojewski. Wydawnictwo Bernardinum. Pelplin 2002 r.
- * Książka „Leksykon duchowieństwa polskiego represjonowanego w ZSRS 1939-1945”. Autor ks. R. Dzwonkowski SAC. Wydawca Towarzystwo Naukowe KUL. Lublin 2003 r.
- * Książka „Słownik biograficzny duchowieństwa metropolii lwowskiej obrządku łacińskiego ofiar II wojny światowej 1939-1945”. Red. ks. J. Krętosz i M. Pawłowiczowa. Wydawnictwo Świętego Krzyża. Opole 2007 r.
- * Publikacja „Reżimy totalitarne wobec duchownych kościołów chrześcijańskich okupowanej Polski 1939-1945”. Wydawca Rada Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa. Warszawa 2008 r.
- * Artykuł „Księża kapelani Wojska Polskiego ofiary mordu katyńskiego”. Ordynariat Polowy WP. Ks. Z. Kępa. Warszawa, 2010 r.
- * Książka „Charków-Katyń-Twer-Bykownia. W 70. rocznicę zbrodni katyńskiej”. Rozdział: Kapelani wojskowi Drugiej Rzeczypospolitej - ofiary zbrodni katyńskiej”. Autorka rozdziału Z. Waszkiewicz. Wydawca Fundacja Archiwum Pomorskie Armii Krajowej. Toruń 2011 r.